

TÜRKİYE – FİLDİŞİ SAHİLİ İŐ FORUMU

27 Mart 2015, İstanbul

Sonuç Raporu

TÜRKİYE – FİLDİŞİ SAHİLİ İŞ FORUMU

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)

SONUÇ RAPORU

27 Mart 2015, İstanbul

Fildişi Sahili Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alassane Outtara'nın Türkiye'ye ilk resmi ziyaretleri vesilesiyle, T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli, Fildişi Sahili Dışişleri Bakanı Charles Diby Koffi, Kabine Direktör Bakanı Marcel Amon-Tanoh, Enerji ve Petrol Bakanı Adama Toungara, Sanayi Bakanı Jean-Claude Brou, Ekonomik Altyapı Bakanı Patrick Achi ve Şehircilik

TÜRKİYE – FİLDİŞİ SAHİLİ İŞ KONSEYİ MUTABAKAT ZAPTI İMZALANDI

Bakanı Mamadou Sanogo, Fildişi Sahili İşverenleri Genel Konfederasyonu (CGECI) Başkanı Jean Kacou Diagou, Fildişi Sahili Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı (CCI-CI) Nicholas Djibo'nun katılımı ile DEİK Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, DEİK Yönetim Kurulu Başkan

Yardımcısı Mithat Yenigün ve DEİK Türkiye-Fildişi Sahili İş Konseyi Başkanı Halit İnci'nin ev sahipliğinde 27 Mart 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleşti.

İş Forumuna, Türk ve Fildişi Sahili iş dünyasından temsilciler ile basın mensuplarından oluşan yaklaşık 300 kişi katıldı.

Türkçe hazırlanan Fildişi Sahili yatırım

ortamı ve ticaret fırsatları ve DEİK tanıtım filmlerinin gösterimi ardından, DEİK ile Fildişi Sahili Ticaret ve Sanayi Odası (CCI-CI) ve Fildişi Sahili İşletmeleri Genel Federasyonu (CGECI) arasında Türkiye - Fildişi Sahili İş Konseyi Mutabakat Zaptı imzalandı.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

İkili Ticaret

İhracat (2014)

93,221 milyon dolar

İhracat Ürünleri

Demir çelik profiller, zeytinyağı, demir çelik yassı ürünler, demir-çelik filmaşın, mayalar, Ayçiçek yağı, makarna, motorlu taşıt lastikleri, traktör, otomobil, bisküvi ve inşaat demiridir

İthalat (2014)

238,711 milyon dolar

İthalat Ürünleri

Kakao dane ve kırıkları, pamuk, kauçuk, ağaç, manganez cevherleri ve konsantreleri, kaplama, kontrplak vb. için yapraklar.

Toplam Dış Ticaret Hacmi
331,932 milyon dolar (2014)

Dış Ticaret Dengesi
-145.490 milyon dolar (2014)

PROTOKOL KONUŞMALARI

Türkiye-Fildişi Sahili İş Forumu'nun açılış konuşmasını **Türkiye-Fildişi İş Konseyi Başkanı Halit İnci** yaptı. İnci konuşmasında Forum vesilesiyle imzalanacak olan anlaşma ile Türkiye-Fildişi Sahili İş Konseyinin kuruluşunun tamamlanacağını ve Konsey olarak iki ülke arasındaki

ekonomik ilişkileri geliştirmek için çalışacaklarını vurguladı.

Fildişi Sahili İşverenleri Genel Konfederasyon Başkanı Jean Kacou Diagou, konuşmalarında Fildişi Sahili'nin tekstil, tarım, altyapı, enerji, makine sanayi, inşaat gibi alanlarda fırsatlar sunduğunu ifade ederek, Türk

şirketlerini bu fırsatlardan faydalanmaya çağırdı. Bununla birlikte Türk şirketlerinin Fildişi Sahili'ndeki yerel firmalarla sürdürülebilir ortaklıklar kurabileceklerini, Fildişi Sahili İşverenleri Genel Konfederasyonu olarak bu konuda Türk firmalarına destek olacaklarını belirtti

DEİK Başkan Yardımcısı Halim Mete konuşmasında, Afrika ile tüm alanlarda ve her seviyede ilişkileri güçlendirmenin stratejik bir hedef olduğunu, Afrika'nın küresel sisteme entegrasyonu, insan kaynaklarını ve doğal zenginliklerini en verimli şekilde kullanarak kalkınmasını gerçekleştirmesinin ortak arzuları olduğunu belirtti. Batı Afrika'nın giriş kapısı ve bölgesinde lider bir ülke olan Fildişi Sahili'nin, zengin doğal kaynakları, yaklaşık 10 milyar dolarlık dış ticaret hacmi ve sanayi, finansal, ulaştırma altyapısıyla Türkiye'nin Afrika açılımında önemli merkezlerden biri olacağını ifade etti. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 2014 yılı sonunda 100 milyon dolar seviyesinin üzerine çıktığını, 2012 yılından itibaren İstanbul-Abidjan arasında doğrudan başlayan seferlerin ve büyükelçiliklerin karşılıklı olarak açılmasının ikili ekonomik ve ticari ilişkilere ivme kazandırdığını dile getirdi.

Fildişi Sahili'nin gıda işleme ve paketleme, enerji ve madencilik, orman ürünleri, tarımsal ekipmanlar, inşaat malzemeleri, tekstil ve konfeksiyon, otomotiv, altyapı ve deniz ulaştırması, toptan ticaret, bankacılık ve sigorta, balıkçılık ve turizm gibi bir çok alanlarda Türk şirketlerine işbirliği imkanlarını sunduğunu, bunun karşılığında Türkiye'nin de Fildişi Sahili'ne günlük tüketim ve sanayileşmesi için gereken tüm sanayi ürünlerini temin edebileceğinin altını çizdi. Altyapı çalışmalarına da değinen Mete, Türk müteahhitlik şirketlerinin Fildişi Sahili'nin ekonomik kalkınması için gerekli inşaat ve altyapı projelerini yapmaya hazır olduğunu kaydetti. Son olarak Fildişi Sahili'nin sahip olduğu stratejik limanı ve İstanbul'a doğrudan hava yolu bağlantısı ile Türk şirketleri için dağıtım merkezi olma potansiyeline sahip olduğunu dile getirdi.

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli, Fildişi Sahili'nin tarım ve yeraltı kaynakları açısından büyük bir potansiyelinin olduğunu söyledi. Yakın zamanda Fildişi Sahili'nin yıldızının parlayacağını tüm dünyanın göreceğini belirten Canikli, Fildişi Sahili'nin genç ve dinamik nüfusunun ülkeler için bir avantaj olduğunu ifade etti. Türk firmalarının da fildişi sahiline giderek yatırım yapmaları gerektiğini söyleyen Canikli, aynı zamanda "kazan-kazan" ilişkisine vurgu yaptı.

Fildişi Sahili Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alassane Ouattara konuşmalarında, Fildişi Sahili'nin ekonomik açılım ve çeşitlendirme politikası açısından Forumun son derece uygun bir zamanda gerçekleştiğini belirtti. Bugün çok büyük bir fırsat yaşandığını söyleyen Ouattara, bu forumla ilişkilerin güçleneceğini söyledi. Ouattara, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile yaptığı görüşme sonucunda, iki ülke arasındaki ticaret hacminin yeterli olmadığına değindiklerini ve iki ülke Cumhurbaşkanı olarak, 2020'ye kadar ticaret hacminin 3 kat artırılmasını hedeflediklerini kaydetti.

Ouattara ekonomik ve sosyal büyüme olmadan, sürdürülebilir barıştan söz edilemeyeceğini vurguladı. İş dünyası için yeni reformlar ve düzenlemeler yapıldığını söyleyen Ouattara, yatırım yasaının da artık çok daha güvenli olduğunu belirtti. Sektörel alanlarda yatırım yasalarının olduğunu vurgulayan Ouattara, Fildişi Sahili'nde bir günde şirket kurulabildiğini söyledi. Altyapı, sosyal konut, enerji alanlarında yatırım yapılabileceğini belirten Ouattara, ihtiyaç duyulan otoyol inşaatı alanında da Türk firmalarını ihalelere katılmaya davet etti.

TÜRK İŞ DÜNYASI İÇİN FİLDİŞİ SAHİLİNDE İŞ FIRSATLARI

Fildişi Sahili, zengin doğal kaynakları ve jeostratejik konumu ile Batı Afrika'da öne çıkan ülkelerden biridir.

Fildişi Sahili tarıma dayalı ekonomiye sahiptir. Tarım ürünlerinin ihracatından elde edilen gelirler ülke ekonomisinin gelirlerinin %70'ini oluşturmaktadır. Tarım ürünleri, kakao, kahve, pamuk, kauçuk, kereste ve tropik meyvelerdir. Dünya kakao üretiminin %42'sini gerçekleştirmektedir. Tarım dışında hayvancılık ve balıkçılık (konserve balık) da ihracatta önemli yer tutmaktadır.

Ülke, maden kaynakları bakımından da zengindir. Petrol ürünleri ve ham petrol en önemli ikinci ihraç kalemidir. Toplam ihracatın yaklaşık %20'sini oluşturmaktadır. Ülkede petrol yataklarının işletilmesine 1980 yılında başlanmıştır. Petrol rezervlerinin 100 milyon varil olduğu tahmin edilmektedir. Doğal gaz üretimi 1.750 milyon metreküpü bulmakta olup, tamamı ülke içinde tüketilmektedir. Altın üretimi yılda ortalama 1,5 tonu bulmaktadır. Ayrıca, demir, nikel, manganez, boksit, bakır, uranyum gibi çeşitli maden kaynaklarına sahiptir.

Fildişi Sahili'nin sanayisi iç savaş ve seçim sonrası krizden ciddi bir biçimde etkilenmiştir. Telekomünikasyon, makine, elektrik, tekstil, hazır giyim gibi sanayi alt sektörlerinde üretimde düşüş yaşanmıştır. Ancak iç savaşın sona ermesinin ardından toparlanma sürecine giren sanayi üretimi, kriz öncesi seviyelerin de üzerine çıkmıştır. Şu anda Sanayi sektörü GSYİH'in % 20'sini sağlamaktadır. Tarım ve orman ürünleri sanayisi, petrol rafineri ürünleri, inşaat malzemeleri, gübre, tekstil, otobüs ve kamyon montajı sektörlerini kapsamaktadır.

Hizmetler sektörü GSYİH'in % 50'sini sağlamaktadır. Fildişi Sahili'nde iki büyük liman, 7 bin kilometresi asfaltlanmış 68 bin km. yol ağı mevcuttur. Abidjan limanı, Sahra Altı Afrika'nın ikinci büyük limanıdır. Fildişi Sahili aynı zamanda Batı Afrika Bölgesinde en fazla gelişmiş telekomünikasyon altyapısına sahip ülkedir. Ülkede aktif faaliyet veren 5 adet mobil telefon şirketi olup, yaklaşık 15 milyon abone vardır.

Fildişi Sahili 8 Batı Afrika ülkesinin oluşturduğu Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği'nin (ECOWAS) üyesidir ve bölge ekonomisinin %40'ını teşkil etmektedir.

Fildişi Sahili yabancı yatırımı desteklemektedir. Yabancı yatırım üzerinde belirli bir sınırlama yoktur. Ayrıca, yabancı ile yerli yatırımcıya farklı davranış bulunmamaktadır. Hükümet tarafından Abidjan dışına ve kırsal kesime yapılan yatırımlar yatırım kanunu ile desteklenmektedir. Fildişi Sahili'nde yeni yatırımcılara sağlanan teşvikler Yatırım, Petrol ve Madencilik Yasalarında yer almaktadır.

Fildişi Sahili'nin ihracatındaki başlıca ürünler: kakao, kauçuk, kereste, kahve çekirdeği ve ürünleri, pamuk, konserve balık, palm yağı, tekstil ve çimentodur.

TÜRKİYE - FİLDİŞİ SAHİLİ TİCARİ İLİŞKİLERİ

Fildişi Sahili Fransızca konuşan Sahra Altı Afrika ülkeleri arasında Türkiye'nin ikili ticaret hacminin en yüksek olduğu ülkedir. 2010 ve 2014 yılları arasında iki ülke arasındaki ticaret hacmi, artış eğilimindedir. Ticaret hacmi, 2010 yılında 145 milyon ABD Doları iken 2014'te 273 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Dış ticarette denge ülkemiz aleyhinedir. Fildişi Sahili'ne çimento, demir-çelik ürünleri, elektronik eşya, motorlu taşıtlar, mobilya, prefabrik yapılar, elektrik kablosu, alüminyum, plastik ve bakırdan eşyalar ve çeşitli gıda sanayi ürünleri ve tekstil ihraç edilirken; kakao, kauçuk, kereste, pamuk ve meyve ithal edilmektedir.

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2010	48	97	-49	145
2011	66	139	-73	205
2012	77	121	-45	198
2013	85	132	-41	217
2014	74	199	-124	273

Ülkemiz ile Fildişi Sahili arasında 2005 yılında Ticaret Anlaşması ve Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ve Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşviki Anlaşmalarının müzakereleri devam etmektedir.

FAYDALI ADRESLER

T.C. Abidjan Ticaret Müşavirliği

E: abidjan@ekonomi.gov.tr | T: +225 20 25 51 18 | F: +225 20 25 51 11

Fildişi Sahili Ticaret ve Sanayi Odası (CCI-CI)

E: info@cci.ci | W: www.cci.ci | T: +225 20 33 16 00 | F: +225 20 30 43 42

Fildişi Sahili İşverenler Genel Konfederasyonu (CGECI)

E: cgeci@cgeci.org | W: www.cgeci.org | T: +225 20 30 08 20 | F: +225 20 22 28 25

Fildişi Sahili Yatırım Ajansı (CEPICI)

E: guillaume.kety2@gmail.com | W: www.cepici.gouv.ci | T: +225 20 31 14 00 | F: +225 20 31 14 09

SPONSORLARIMIZA DESTEKLERİ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ

incigroupe®

AFRİKA BÖLGESİ

T: 0212 339 50 00 | F: 0212 270 30 92

afrikabolgesi@deik.org.tr | www.deik.org.tr

